

ONDERWJS **raad**

Excellente leraren als inspirerend voorbeeld

**Ib Waterreus & Evelien Dankert
(Onderwijsraad)**

ORD

Maastricht, 9 juni 2011

Excellente leraren als inspirerend voorbeeld

Aanleiding

Adviesvraag OCW: hoe is excellentie onder leraren te bevorderen?

- Hoe kunnen excellente leraren geïdentificeerd worden?
- Moet er een onderscheid gemaakt worden tussen verschillende vormen van excellentie?
- Hoe kunnen excellente leraren het beste op school ingezet worden?
- Wat kan de schoolleiding betekenen?
- Kan prestatiebeloning een mogelijkheid zijn?

Achterliggend probleem: gelijkheidscultuur in het onderwijs

Primair onderwijs:

- Kleine teams, uniforme werkzaamheden
- Invoering functiemix vooral gekoppeld aan taken en functies

Voortgezet onderwijs: (OECD 2009)

- Beste leraren ook de meeste waardering (26% vs. 8 % in NL)
- Niet aanspreken op slecht presteren (33% vs. 50% in NL)
- Nog nooit beoordeling of feedback (13% vs. 10% in NL)

Eerder pleidooi excellente leraren (LPBO 2008): weinig draagvlak in scholen en rol van Inspectie en vakbonden

Beoordeling van bekwaamheid

- Meten van toegevoegde waarde vooralsnog onbetrouwbaar en ontoereikend voor meten van prestatie individuele docent
- Gemeten prestaties zijn bovendien slechts deel van de bijdrage van leraren aan de ontwikkeling van leerlingen
- Intersubjectieve beoordeling aan de hand van bekwaamheidseisen wet BIO

Buitenlandse voorbeelden

Identificatie van excellente leraren in VK en VS

- Engeland: Excellent Teachers en Advanced Skills Teachers, na beoordeling in extern assessment
- Verenigde Staten: National Board of Professional Teaching Standards (NBPTS): certificering van leraren op grond van portfolio-assessment

Advies: laat excellente leraren als rolmodel fungeren

Vier voordelen:

- Motiverend voor betrokken leraren
- Maakt onderwijs aantrekkelijk voor (goede) nieuwe leraren
- Stimuleert onderwijsontwikkeling
- Erkende excellente leraren kunnen collega's in organisatie op sleeptouw nemen

Drie aanbevelingen

- 1) Wijs op iedere school de 5% beste leraren aan
- 2) Geef excellente leraren tijd en middelen
- 3) Zet excellente leraren in voor professionalisering en innovatie

Aanbeveling 1

Wijs op iedere school de 5% beste leraren aan

- Uitblinken is relatief, aanstelling tijdelijk:
Voorhoede van excellente leraren op elke school,
benoeming voor vier jaar
- Intersubjectieve beoordeling van bekwaamheid
- Interne nominatie, externe validatie:
School selecteert excellente leraren, externe toets om
kwaliteit en draagvlak te waarborgen

Aanbeveling 2

Geef excellente leraren tijd en middelen

- Budget voor extra tijd, projecten en salaristoelage:
 - 12.000 euro vervangingskosten (1 dag per week)
 - 10.000 euro projectengeld
 - 2.500 euro salaristoelage
 - 500 euro assessmentkosten
- Financiering uit budget voor prestatiebeloning:
225 miljoen euro voor PO, VO en MBO samen

Aanbeveling 3

Zet excellente leraren in voor professionalisering en innovatie

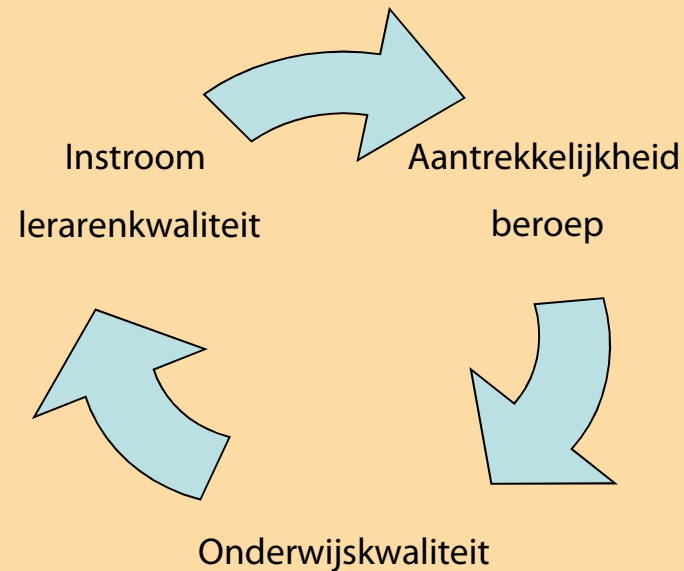
- Dag in de week vrij geroosterd voor drie rollen:
 - Ontwikkeling van leerlingen en van zichzelf
 - Coaching voor (beginnende) leraren
 - Onderwijsinnovatie in de school
- Schoolleiding moet excellentie laten gedijen

Conclusie

**Maak het onderwijs aantrekkelijk voor
talentvolle en ambitieuze leraren/studenten**

Academische pabo's
Topprogramma's
Eerst de Klas

....

Eerste beleidsreactie

- **Staatssecretaris Zijlstra reageert positief:**

“Als we docenten extra kunnen motiveren om talenten van leerlingen te ontdekken en tot bloei te brengen wordt het onderwijs als werkomgeving ook extra aantrekkelijk”

- **Aankondiging experiment** met excellente leraren in het kader van prestatiebeloning in Actieplan Leraar 2020

Reacties uit het veld

Werkgevers:

- PO-raad en AVS terughoudend
- VO-raad positief
- MBO-raad?

Werknemers:

- AOb negatief
- CNV positief

ONDERW | **JS** **raad**

Nassaulaan 6 – 2514 JS Den Haag

www.onderwijsraad.nl

Excellente leraren als inspirerend voorbeeld